

A close-up photograph of a hand holding a white egg. The hand is positioned against a window frame, with light streaming in from the right, creating a warm, golden glow. The background is dark, making the hand and the egg stand out. The overall mood is intimate and contemplative.

SUVEKS

ÜÜRITUD

maja

KATIE SISE

Originaali tiitel:
Katie Sise
The Vacation Rental
2024

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

See on ilukirjanduslik teos. Kõik raamatus esinevad nimed, tegelased, kohad ja sündmused on kas autori kujutlusvõime vili või on neid kasutatud ilukirjanduslikul eesmärgil. Kokkulangevus tegelike sündmuste, elavate või surnud isikute ja asukohtadega on täiesti juhuslik.

Tõlkinud Marja Liidja
Toimetanud Anneli Sihvart
Korrektuuri lugenud Inna Viires
Kaane kujundanud Faceout Studio, Amanda Hudson

Text copyright © 2024 by Katie Sise. All rights reserved.
This edition is made possible under a license arrangement originating with Amazon Publishing, www.apub.com, in collaboration with AJA Anna Jarota Agency.
© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN, 2025.

E02454425
ISBN 978-9916-31-687-0

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval
veebipoest www.ersen.ee

*Minu armsatele,
Brianile, Luke'ile, Williamile, Isabelile ja Eloise'ile.*

ÜKS

Anna. New York.

Carter pistab käe mu vöö vahele. Ta suu mu lõua vastas on soe, käed tegutsevad osavalt tõmblukuga. Me oleme taas minu korteris, mähitud sooja õhku ja eraldatusesse, täpselt nii, nagu Carterile meeldib. Minu korter asub New Yorgi südalinnas Norfolk Streetil, on ühe magamistoaga, sealt avaneb vaade Houston Streetile. See ei ole avar, kuid igal pool on aknad ning pole üldse taimi, ainult asjad ja tumedad seinad, mida katab see, mis mulle meeldib. Enamasti mu enda pildistatud fotod. Sel suvel kavatsen puhkuse ajaks linnast maale üüritud majja põgeneda ning mõistatan, kuidas tunnen end keset kellegi teise loodud kunsti.

Mu pilk püsib fotodel, kui Carter surub mind vastu lauda. Võib-olla on eluruumi kaunistamine oma teostega nartsissistlik nagu selfide postitamine, aga need on ju lõpuks mu lemmikud. Enamasti mustvalged pildid, mõned ka värvilised, ja enamasti kujutavad need inimesi tänaval, sest on kindel piir kujutiste vahel, mis kuuluvad olemuslikult sulle (on näiteks avalikus ruumis pildistatud) ja fotode vahel, mis on võetud mingil üritusel või eramaal. Köögi

lähedal on mustas raamis foto mehest, kes laob tarokaarte New Yorgi avaliku raamatukogu lähedal, ja selle kõrval nuttev eakas naine Bryant Parkis, kes teeb midagi ootuspärast (söödab tuvisid), kuid ta kortsulised põsed on pisa-raist laigulised ja kõrvanibusid venitavad kahekaraadised briljandid. Ma oletan, et briljandid ei ole ehtsad. Asjade ja inimeste ehtsuse mõistmiseks peab neile pääsema väga lähedale.

Mu elutoas on foto kiilaks põetud peaga kahekümne-aastases mehest Itaalia restoranis ja seal on ka foto, millega jõudsin Time'i kaanele, mille tõttu sain vabakutseliseks tööd ajakirjade Vanity Fair ja Culture juures: mees naiste rongkäigus, käes plakat kirjaga Mehena tahaksin ma selle eest andeks paluda. Selle kõrval on ainus foto, mida ma ei pildistanud ise – see kujutab mu ema, kuid tema nägu ei paista. Foto on võetud selja tagant ja te näete, et ta hoiab süles mu kaksikvenda Sami. Poiss on alles beebi, elus kera puuvillases tekis, mis oli meil ühine.

Sam on nüüd surnud. Ta oli alati pool minust, mu kaksikleek, kuni tragöödia, kuhu me mõlemad sattusime, muutus millekski, mille mina suutsin üle elada, aga tema mitte.

Carteri käsi liigub mööda mu kõhtu, ta päevitunud sõrmed libisevad üle minu naba. Olen ettevaatlik, et mitte põrgata vastu sülearvutit. See on lukus, sest seal on pilte, mida ma ei taha Carterile näidata, mitte et need midagi paljastaksid, kuid ma ei ole neid veel viimistlenud ega liigseid kustutanud. Ja siis on seal puhkuse ajaks üüritavad majad, ilusad kodud linnast väljas, ja ma tõesti ei taha, et ta neid näeb.

„Kas soovid sigaretti?“ küsib Carter. Talle meeldib seksi pikemaks venitada. Palju rohkem ootamist ja rääkimist, kui ma olen harjunud, ja selleks ajaks, kui ta pihta hakkab, olen tema jaoks valmis. Restoranis käitub ta vastupidi. Võiks arvata, et kuna tal on töö tõttu nii palju võimalusi – ja tema rõivastumis- ning liikumisviisi järgi otsustades –, siis on ta seda tüüpi mees, kes tellib veini, keerutab klaasi käes ja nuusutab seda. Kuid tema joob veini samuti, nagu ta sööb punast liha: näljaste, innukate neelatustega.

„See ei ole filmiseks, Carter,“ ütlen ma.

Ta kergitab tumedat kulmu, nagu mõistataks, mida tahtsin öelda.

„Ma ei *suitseta*,“ ütlen talle.

„Oh, muidugi,“ sõnab ta ükskõikselt ja siis tema naer muutub. Ta häälel on peaaegu sosin, kui ta ütleb: „Tule lähemale.“

Ma tõmbun lähemale. Ta libistab käe mu kaela taha, puudutab huultega mu rangluud. Ta ei tõmba katet akna ette ja ma kujutlen, et kogu Houston Street vaatab meid. Mis siis, kui keegi töö juurest näeks meid koos? Ma võitlesin kõvasti, et Carterit saada, ja mind üllatab, et ta võib olla nii muretu, nii kindel, et suudab hoida inimesi ja asju, mis tema arvates kuuluvad talle.

Carter kannab tumesinist ülikonda, kuigi väljas on kuum ilm. Tumedad lokid, sügavsinised silmad, oliivjas nahk. Ta oli Itaalia Vogue'is pikkade lugude toimetaja, enne kui tuli Culture toimetusse, ja ta rääkis mulle kord, et itaallased pidasid teda rahvuskaaslaseks, kuni ta avas suu ega osanud itaalia keelt rääkida. Ta näeb tõesti niisugune välja. Teistmoodi lihvitud kui teised lihvitud New Yorgi mehed. Ta tundub kuuluvat mõnda Louvre'i lähedal asu-

vasse kohvikusse, kus loeb romaani, puuraamidega päikeseprillid ees, või näib, nagu veedaks ta Maldiivide rannikul aega, kaftan seljas.

Mu selg võlvub, kui Carter tõstab mu paljale kirjutuslauale ja lükkab mu jalad laiali. Ta on kolmekümne kuuene – kümme aastat minust vanem – ja nüüd tunduvad mehed, keda ma varem tundsin, poisikestena. Me kohtusime poole aasta eest raamatu „Culture 1972–1922“ esitluspeol, see oli kohvilauale mõeldud kunstialbum, täis suurepäraseid fotosid ajakirja Culture viiest eelmisest aastakümnest. Carter kirjutas eessõna. Ta oli olnud ajakirja peatoimetaja alles mõne aasta, kuid oli tuntud uudsete, teravas sõnastuses kommentaaride ja piire nihutavate fotode järgi. Arvatavasti oligi Carter põhjus, miks ma armusin ajakirja Culture ja tahtsin nende fotograaf olla. Mul oli siis võimalik ajakirjade vahel valida ja küsimus ei olnud selles, et Culture ja mina sobisime kokku, põhjuseks oli ka tema. Niisugune on tõde, kui ma olen aus, mida ma ei ole alati. Mu peas valitses alles segadus venna surma järel ja siis oli äkki olemas ajakirja Culture juhtiv Carter, kellel oleks nagu olnud kümnesse tabamise märk rinnal, ma just nagu oleksin pidanud tema juures töötama, see oleks nagu kuidagi parandanud asju, mis tundusid parandamatutena. Ta viis massideni tumedama ja vähem lihvitud esteetika, pani inimesi nägema seda, mida tema nägi – ta valis niisuguseid fotosid, nagu mina olen alati teinud; valu ja tumedus ja ilu kõik koos, mitte eraldi. Elu on valu; valu on kunst; kunst on ilu. Ma ei kaunista valu, vastupidi; ma ütlen, et see on olemas kõigile eri määral. Jätta see fotole jäädvustamata tundub ebatõepärane. Ja ma kannatasin pärast Sami surma nii palju valu, et ei kujutlenud töötamist kellelegi teisele.

Sel raamatu lugemise õhtul, kui ma lähenesin Carterile oma eksemplariga, tõstsin ujedalt käe ja ütlesin: „Ma olen Anna. Ma olen vabakutseline Culture juures...“

„Anna Byrne,“ katkestas Carter naeratades, käes kokteilklaas, millele kondenseerunud piisad särasid meie pea kohal põleva kroonlühtri valgel. „Ma tunnen kõiki oma fotograafe.“

Käitusin üllatunult, isegi meelitatult, kuigi olin seda oletanud. „Mulle meeldib, et raamatusse võeti sangriat joova naise foto,“ ütlesin ja ootasin, et ta lausub midagi, võib-olla avaldab tunnustust mu tarkusele, kuna märkasin seda fotot. Nihutasin keharaskust vanaaegsetes kontsakingades, mille olin leidnud kodulähedasest kasutatud asjade poest, neil olid kümnesentimeetrised kontsad ja kunstsuled pahluurihmade küljes. Kõigest tund aega jalas ja ma piinlesin juba. Carter silmitses mind ega öelnud ikka veel midagi, seepärast lisasin: „Selle võtte pärast tahtsingi teie juures töötada.“

Teie juures.

Sõnad kõlasid intiimselt. Võib-olla olin nii mõelnud, võib-olla tajusin juba meie tulevast lähedust.

„Ja mis teid selle foto juures tõmbas, Byrne?“ küsis Carter aeglaselt, jätkates vestlust. Culture juures kasutatakse ainult perekonnanimesid. Seal töötab suure vanusevahega inimesi, alates üheksateistaastastest internidest kuni üle seitsmekümneaastaste fotograafide ja toimetajateni, kuid keegi ei nimeta kedagi härraks või prouaks. Ma arvan, et me teeme kõike, et olemine tunduks vaba ja kunstnike moodi ning täieliku vastandina panga- või mõnele muule karjäärile, mida Culture inimesed peaksid igavaks. Võib-olla ongi see pooleldi põhjus, miks Carter minuga magab – et ta ei

paistaks mitte mingi hinna eest igav. Ja kui see ongi osa hoiakust, siis sobib see mulle. Meil kõigil on oma põhjused.

Sel õhtul raamatukaupluses arvasin, et olen valmis kõigeeks Carteri ja minu vahel, aga kui ta kummardus lähemale, lõin kõhkleva ega vaadanud talle enam silma. Oli talv. Linn raamatupoe akende taga oli pime ja tänavalampide valgel nägin üht vana meest jalgrattaga nõjatumas vastu akent, nagu oleks ta eksinud. Kui pöördusin tagasi, et vastata Carteri küsimusele, eemaldus ta juba; tema kõrval oli roosade juuste ja paksude mustade prillidega naine, kes lausus tema nime ja osutas kaupluseruumi nurga poole, kus keegi juba ootas.

Carter naeratas mulle lahkudes, kuid sel õhtul ma temaga enam ei rääkinud. Olin kindel, et kaotasin ta või et kaotsi läks vähemalt tilluke iva millestki, mida olin tundnud meie vahel sädemena lendamas. Kuid nädala lõpu poole, lumisel reedel, astus ta suurt terasust avades tillukesse metalsesse ruumi liiga paljude teravate nurkadega, kus ma pildistasin Oscarile nomineeritud näitlejat Culture kaanepildi jaoks. Olin põlvili, kaamera suunatud ülespoole, mu Converse'i tossude varbaosa toetus tasakaalu hoidmiseks põrandale. Näitleja pöördus, et näha Carteri sisenemist ja ma klõpsasin foto, mis iroonilisel kombel jõudiski esikaanele. Ma ei ole kindel, et tema teab seda, aga mina tean. Carter ei öelnud peaaegu midagi kummaligi meist, kuid jäi vaikides pealt vaatama ja jälgis, kuidas ma pildistan, mis oli minu poolt osaliselt teesklus, sest ma teadsin, et mul on ideaalne võte juba käes: see kujutas näitlejat otsivana ja ebakindlana. Kuid ma jätkasin klõpsutamist, sest nautisin tunnet, kuidas Carter mind vaatab, tema sealviibimine oli nagu hõbedane magnetiline vari.

Vaatasin läbi oma objektiivi ja mõistatasin, mida näeb tema. Kunstnikku? Vallutust? Tulevast kallimat? Samal ajal kui ta pilguga mu selga puuris, mõtlesin jälle fotole, mis andis ilme kohvilaua kunstiraamatule, fotole, mille kohta ma ütlesin Carterile, et see äratas minus soovi tema juures töötada. Fotol kujutatav naine hoiab käes pläru ja läbipaistmatut sangria segu, pea on kuklas ja ta naerab. Puust laualogul tema kõrval on pooltühjaks joodud kann ning tema selja taga käib mingi jõhker stseen, kohati ähmaselt, sest fookuses on naine, kuid tundub, et see on mingi koertevõitlus, kus ilkuvad mehed ja noorukid ümbritsevad kaht lõrisevat looma. Üks nooruk on väga sarnane esiplaanil seisva naisega, kindlasti on ta poeg või lihtsalt sugulane. Fotol pole naine kas veel näinud koertevõitlust või ei hooli sellest: ta naerab toimuva üle. Ja kuna see on foto – mitte film ega internetti riputatud video –, ei saa vaataja kunagi vastust. Foto järgi ei oska mitte keegi, kes ise seal ei viibinud, öelda, milline oli naise roll teda ümbritsevas kaoses. Kui ma nägin seda esimest korda ajakirjas Culture, jäin nii kauaks vahtima, et silmad läksid vesiseks.